

Periodisme Polític

Codi: 104977
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	3	1
2501933 Periodisme	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: José Vicente Rabadan Perea
Correu electrònic: josevicente.rabadan@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Pràctiques i proves es poden realitzar tant en català com en castellà

Prerequisits

No es plategen prerequisits, més enllà d'haver cursat les assignatures vinculades amb els gèneres periodístics.

Objectius

1. Potenciar una visió crítica i responsable sobre el periodisme que cobreix esdeveniments i situacions entesos com a polítics, i el paper de periodistes i mitjans especialitzats en política.
2. Aplicar i optimitzar enfocaments i tècniques periodístiques adquirides en cursos anteriors per tal d'elaborar amb solvència notícies, entrevistes, columnes d'anàlisi i reportatges sobre continguts polítics.
3. Distingir i utilitzar amb el màxim de domini llenguatges i formats dels gèneres periodístics i els diversos graus d'interpretació que comporten, des de les notícies fins al textos d'opinió

Competències

- Periodisme
- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
  - Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
  - Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
  - Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
  - Conèixer i aplicar els fonaments teòrics i pràctics de l'escriptura i la narrativa periodístiques i les seves aplicacions en els diferents gèneres, mitjans i suports.

- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Identificar les tradicions periodístiques contemporànies catalana, espanyola i internacional i les seves modalitats d'expressió específiques, així com la seva evolució històrica i les teories i conceptes que les estudien.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
3. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
4. Comparar les diferents tradicions en el tractament de la informació especialitzada.
5. Comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació la narració periodística especialitzada en informació política i parlamentària.
6. Comunicar fent un ús no sexista ni discriminatori del llenguatge.
7. Conceptualitzar les teories i les tècniques del periodisme especialitzat.
8. Demostrar un coneixement pràctic del periodisme especialitzat
9. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
10. Distingir les teories de l'escriptura i la narrativa periodístiques per aplicar-les a les diferents especialitats temàtiques informatives.
11. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
12. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
13. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació mediambiental i de viatges.
14. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació política i crònica parlamentària.
15. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
16. Que els estudiants hagin desenvolupat les habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
17. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
18. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
19. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

20. Utilitzar els recursos de comunicació interactiva per processar, elaborar i transmetre informació en l'elaboració d'informació de caràcter especialitzat.
21. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
22. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
23. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Periodisme especialitzat en Política. Concepció de la política: teoria confrontada amb pràctica. Retroalimentació entre llenguatges polític i periodístic. Tòpics bel·licistes, sexistes i classistes en informacions polítiques.
2. Actors i sistemes polítics: la qüestió clau del poder. Eleccions, institucions i administracions: parlaments, diputacions, ajuntaments. Diferències i coincidències. Partits polítics i altres organitzacions polítiques.
3. Actualitat política periodística i contextualització. Jerarquització de notícies i d'actors. Fonts d'informació: qui marca l'actualitat o qui aporta contextualització. Gabinet de premsa, comunicació i assessoria d'imatge.
4. Seccions i àrees de política en mitjans. Política en les seccions d'opinió. El biaix de gènere en opinió i tertúlies. Línies editorials i pluralisme. Política i àmbits territorials: internacional, nacional/estatal i local.
5. Els mitjans com a estructures de poder. Els periòdics (o mitjans) com a actors polítics. Narradors, comentaristes i participants en conflictes/situacions polítiques. Objectius permanents: lucrar-se i influir ideològicament.
6. El conflicte com a estructura bàsica de la informació política. Protagonistes, antagonistes, tercers. Conflictes entre iguals o desiguals. Explicació i comprensió de conflictes polítics. Mirades històriques patriarcal i mirades alternatives.
7. Narració/exposició de conflictes polítics. Gèneres periodístics i informació política. Notícies de diversa tipologia (negatives, positives, sobtades, previsibles...). Entrevistes polítiques. Cròniques (parlamentàries, municipals...). Reportatges.

Metodologia

Metodologia docent:

El mòdul de 3 hores es divideix en una primera hora definida com de teoria i de dues hores definides com a pràctiques de laboratori. Les classes alternaran debats sobre textos llegits prèviament per l'alumnat i també sobre problemes polítics i el seu tractament periodístic, a més de comentaris de peces periodístiques i fragments de teoria exposats pel professorat.

Teoria: Exposició per part del professor sobre els diversos continguts del temari i debat sobre els textos vinculats, amb lectura prèvia per part de l'alumnat.

Pràctiques

Individuals:

- reportatge en profunditat sobre un conflicte polític d'actualitat (àmbits local i autonòmic, preferentment)
- 4 textos periodístics: notícia, crònica, entrevista i text d'opinió.

De grup: anàlisi de conflictes polítics d'actualitat i la cobertura que en fan els mitjans (es fixaran temes concrets, però es poden incloure propostes de l'alumnat), i exposició a classe.

El calendari detallat, de caràcter flexible en funció del desenvolupament del curs, s'avançarà en les primeres sessions i podrà ser consultat al Campus Virtual, amb la descripció detallada d'exercicis i pràctiques, a més de la disposició dels materials docents i les indicacions per al seguiment de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions de teoria	16	0,64	5, 7, 9, 19
sessions pràctiques laboratori	32	1,28	5, 8, 9, 14, 17
Tipus: Supervisades			
Avaluació	6	0,24	3, 5, 8, 17
Tutories	3	0,12	7, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Elaboració de 5 pràctiques periodístiques	54	2,16	1, 5, 8, 14, 17, 20
Lectures i estudi de textos diversos	33	1,32	1, 7, 9, 19

Avaluació

Per a l'avaluació és obligatori haver fet 3 de les 4 pràctiques individuals, a més del reportatge en profunditat.

L'avaluació de la teoria (un 30% de la nota global) es fonamentarà amb una reflexió personal sobre alguna de les qüestions del temari.

El conjunt de 4 pràctiques concretarà un 40% de la nota global de l'assignatura.

El reportatge en profunditat representarà el 20% de la nota final.

Les anàlisi de conflictes i la seva exposició a classe, que es fa per grups (i que seran valorades per la resta de l'alumnat) representaran el 10% de la qualificació global.

Reavaluació: en funció del calendari de pràctiques i del seu acompliment, l'objectiu és que tant el reportatge en profunditat com les 4 pràctiques periodístiques al llarg del curs es puguin recuperar si han estat suspeses. El mateix s'aplicarà a la reflexió sobre teoria.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi i exposició en grup de situació social de conflicto	10%	0,5	0,02	3, 4, 6, 7, 9, 10, 11, 16, 17, 18, 19, 23
Elaboració d'un reportatge en profunditat	20%	1,5	0,06	1, 5, 6, 8, 9, 17, 21
Elaboració de 4 peces periodístiques diverses	40%	3	0,12	2, 5, 6, 8, 14, 15, 17, 20, 21

Bibliografia

Bibliografia bàsica

BORRAT, Héctor. 1989. El periódico, actor político. Barcelona: Gustavo Gili

BASTENIER, Miguel Ángel. 2001. El blanco móvil: Curso de Periodismo. Madrid: El País-Aguilar

BOUZA-BREY, Luis. 2004. "El poder y los sistemas políticos", a Miquel Caminal (editor). Manual de Ciencia Política. Madrid: Tecnos. P. 39-84.

CHOMSKY, Noam & HERMAN, Edward. 1990. Los guardianes de la libertad. Barcelona. Grijalbo Mondadori.

GIRÓ, Xavier. 2010. "Periodismo político. Discursos y grietas: La lógica de los actores, los límites de los medios y las metas periodísticas". A Camaco Markina, Idoia (coord.): La especialización en periodismo. Formarse para informar. Ed. Comunicación Social, Sevilla/Zamora. (pp. 75-95)

IBARRA, Pedro i IDOYAGA, Petxo. 1998. "Racionalidad democrática, transmisión ideológica y medios de comunicación". ZER, núm. 5. P 157-181

VAN DIJK, Teun. 1998. "Opiniones e ideologías en la prensa". Voces y Culturas, núm. 10

Bibliografia complementària

BORRAT, Héctor. 2000. "El primado del relato". Anàlisi, núm. 25. P 41-60

CHOMSKY, Noam & HERMAN, Edward. 1988. Manufacturing Consent. New York: Pateón Books

MILLS-BROWN, Lisa. 2008. "Journalism, Political". A Encyclopedia of Political Communication. SAGE Publications. 21 Sep. 2009. <http://www.sage-ereference.com/politicalcommunication/Article_n317.html>

RODRÍGUEZ BORGES, Rodrigo Fidel. 2011. "Esfera pública y medios de comunicación. La contribución de los *media* a la construcción de la ciudadanía democrática". Daímon. Revista Internacional de Filosofía, Suplemento 4

VAN DIJK, Teun. 2003. "Las estructuras ideológicas del discurso", a Ideología i discurso. Barcelona, Ariel Lingüística, Madrid. P 55-75

ZELLER, Carlos. 2001. "Los medios y la formación de la voz en una sociedad democrática". Anàlisi, núm. 26. P 121-144

Programari

No és necessari cap programari determinat.